

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

PAZINOJUMS

Rīgā

2022. gada 20. janvārī

Nr. 1

Par likumprojektu “Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā”

Daru zināmu, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 65. pantu esmu sagatavojis un 2022. gada 20. janvārī iesniedzis Saeimai izskatīšanai likumprojektu “Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā”.

Esmu rosinājis Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā paredzēt, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs pēc informācijas saņemšanas no Saeimas pieņem lēmumu par valsts budžeta finansējuma daļas izmaksas pārtraukšanu politiskajai organizācijai (partijai), ja politiskās organizācijas (partijas) Saeimas frakcijas darbība izbeidzas vai par vairāk nekā divām trešdaļām samazinās politiskās organizācijas (partijas) Saeimas frakcijas deputātu skaits.

I

Valsts budžeta finansējuma palielinājums politiskajām organizācijām (partijām), vienlaikus būtiski samazinot iespējas piesaistīt privātpersonu ziedojuimus, ir bijis vajadzīgs un Latvijas demokrātisko valsts iekārtu ilgtermiņā stiprinošs Saeimas lēmums (sk. 2019. gada 14. novembra likumu “*Grozījumi Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā*”).

Tas ir bijis nepieciešams, bet ilgstoši novilcināts politisks lēmums, kas šobrīd ir mazinājis vienu būtisku demokrātijas nepilnību (deficītu) Latvijas valsts iekārtā. Paredzot pietiekamu valsts budžeta finansējumu, tiek mazināta partiju atkarība no privātiem ziedotājiem un to savīgām interesēm.

No valsts budžeta nepietiekami finansētas un līdz ar to no privātiem ziedotājiem un viņu interesēm atkarīgas partijas valstij un nodokļu maksātājiem kopumā ilgtermiņā izmaksā pārāk dārgi.

II

Jau toreiz, apspriežot attiecīgo likumprojektu, es aicināju Ministru kabinetu un Saeimu rūpīgi vērot šā regulējuma piemērošanu praksē un būt gataviem veikt tajā vajadzīgus pilnveidojumus un koriģēt konstatētās aplamības.

Tāpat es vairākas reizes jau esmu mudinājis diferencēt partijām piešķiramo valsts budžeta finansējumu, paredzot papildu kritērijus, kas stimulētu jēdzīgu partiju darbību un aktivitāti arī starpvēlēšanu periodā. Esmu pārliecināts, ka pie šiem jautājumiem agri vai vēlu būs jāatgriežas.

Tajā pašā laikā uzskatu, ka lēmums paredzēt pietiekamu valsts budžeta finansējumu partijām ir bijis pareizs.

III

Esmu ļoti rūpīgi sekojis līdzī Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma piemērošanai un regulāri pārrunājis partiju finansēšanas politikas jautājumus ar kompetento institūciju un politisko partiju pārstāvjiem, kā arī šīs jomas lietpratējiem.

Šajās diskusijās kā nozīmīgs iezīmējies jautājums par valsts budžeta finansējuma piešķiruma saglabāšanu tādām partijām, kuru pārstāvniecība Saeimā ir būtiski sarukusi un nespēj vairs pilnvērtīgi īstenot vēlētāju gribu un savu priekšvēlēšanu programmu.

Te nepieciešami salīdzinoši nelieli likuma grozījumi, paredzot risinājumu šai problēmai. Iesniedzot šo likumprojektu, esmu rosinājis to pieņemt vēl šīs Saeimas darbības laikā, lai šie grozījumi varētu stāties spēkā vienlaikus ar 14. Saeimas sanākšanu.

Valsts prezidents

Egils Levits